

Když šel Ježíš s učedníky dál, vešel do jedné vesnice. Tam jej přijala do svého domu žena jménem Marta, která měla sestru Marii; ta si sedla k nohám Ježíšovým a poslouchala jeho slovo. Ale Marta měla plno práce, aby ho obsloužila. Přišla k němu a řekla: „Pane, nezáleží ti na tom, že mne má sestra nechala sloužit samotnou? Řekni jí přece, ať mi pomůže!“ Pán jí odpověděl: „Marto, Marto, děláš si starosti a trápíš se pro mnoho věcí. Jen jednoho je třeba. Marie volila dobře; vybrala si to, oč nepřijde.“ Lk 10, 38-42

„Jen jednoho je třeba.“

Žena jménem Marta a její sestra Marie. Jedna si sedne k Ježíšovým nohám a poslouchá jeho slovo, ta druhá má plno práce, aby ho obsloužila. A ještě k tomu Ježíši málem vynadá, že ji v tom její sestra nechala samotnou, tak aby jí aspoň pomohla. Ale Ježíš na to, že si dělá starosti a trápí se pro mnoho věcí a někdy je lepší si jen tak sednout a poslouchat, co Pán Ježíš říká. Tedy vybrat si to, oč nepřijde, totiž Ježíšovo slovo, a to ostatní aspoň zatím nechat být. To jakoby počká, teď je lepší jen tak chvíli sedět a poslouchat.

Jenže to se lehce říká, ale těžce plní, Ježíšovo slovo totiž už stejně nikoho moc nezajímá a je pro nás jakoby důležitější, aby bylo hotové to všechno kolem a pak třeba může přijít i to, co říká někdo druhý. Navíc Pán Ježíš. Je pro nás důležitější jakoby to, co uděláme my sami a jak si to tu uděláme, než co udělá i někdo druhý a jak to udělá. Ten rozdíl mezi Martou a Marií byl v tom, že jedna neustále něco dělala, zatímco ta druhá jen poslouchala. Což sice bylo dost nepraktické, ale vybrala si, oč nepřijde. Totiž Ježíšovo slovo.

A co je zrovna na Ježíšově slovu tak podstatné a důležité, že mu i ta Marie dala přednost přede vším ostatním. Ne, že by nás samo nutilo si sednout a chvíli jen tak poslouchat, ale nutí nás nedělat si starosti a netrápit se pro tolik věcí a věnovat se tomu, oč nepřijdeme, totiž i něčemu jinému, než jsme my sami, a to jen tomu jednomu, poslouchat i Ježíšovo slovo. A to je jak pro nás samotné, tak i pro ty ostatní, ale hlavně je vzácné. Podobně jako je vzácné každé setkání člověka s člověkem, tak je vzácné i Ježíšovo slovo. Nejen čin.

Marie si vybrala to, oč nepřijde. Vybrala si vzácnost Ježíšova slova, které v ní třeba už zůstane a které tu třeba už zůstane a nebude tak pomíjivé jako jiné věci. Vybrala si jen si na chvíli sednout a poslouchat. Vybrala si to získat i nějaké podněty pro své přemýšlení, a nejen pro ty druhé, ale právě i pro sebe a soustředit se i na něco jiného, než je to všechno okolo či právě ti druzí. A vybrala si, že mohla aspoň chvíli poslouchat taky něco či někoho jiného než obvykle, a to přímo Pána Ježíše, o kterého už třeba ani jen tak nepřijde.

Anebo přijde, ale to už je stejně jedno, my žijeme v době, kdy, než Pán Ježíš jsou důležitější úplně jiné věci a jeho slovo se často nedostane dál než ke zdím našeho kostela. Což je na druhou stranu vlastně docela zajímavé, jak nám často nějaké sedění a poslouchání Ježíšových slov ani moc nehrozí, neboť copak že máme jiné starosti, ale nehodí se to ani do dnešní doby, která je už tak trochu někde úplně jinde. A kupodivu za to nemůže ani ta dnešní doba, ale ani my sami, obě scény mají svých starostí dost. Tak to prostě je.

Ale jak z toho ven. Jak nejen v lidech kolem, ale i v nás samých vzbudit zájem o Ježíšovo slovo, které, jak se zdá, je i v tom a do toho života i celkem důležité a podstatné. Jak vzbudit zájem o to, aby se nejen lidé kolem, ale i my sami začali po Kristu, jeho slovu, ale i Pánu Bohu opět ptát, ale nedostávali jen hotové odpovědi, ale samy se v nich ty otázky i probouzely.

Především mít co nabídnout. Jen cesta do kostela či na bohoslužby už nikoho moc nedojme, navíc to už tady bylo, dnešní doba spíš hledí na nás jako křesťany a nežadá si naši oddělenost, ale právě naopak. My nejsme lepší než ti ostatní, ale rádi bychom i toho Krista přiblížili ještě trochu jinak, než jak jsme na to byli i po léta zvyklí. A rádi bychom, aby se i pro nás stal Kristus a jeho slovo tím, čím byl i pro Marii, která si už jen sedla a poslouchala. Aby to bylo natolik zajímavé a poutavé, že zanecháme i všech ostatních starostí.

Ale jak to udělat. Navíc tváří v tvář současné situaci, a nejen dnešní době, která je jak vymknutá z kloubů. Jak to udělat, aby i to, co říká Pán Ježíš, bylo tak poutavé, zajímavé a řekněme atraktivní, že se nakonec posadí a budou jeho slovo poslouchat úplně všichni. A jak to udělat, abychom to i my mohli začít dělat trochu jinak a nemuseli jen čekat, až se posadí a bude poslouchat i někdo druhý. Ale mohli bychom i my sami. A jak to udělat, aby se to slovo stalo dostatečně zajímavým a poutavým a atraktivním i pro nás.

Inu tak, že to začneme dělat trochu jinak. Pán Ježíš to jako by dělal stále stejně, prostě přišel, vešel tam, kde byl i přijat a začal povídat. A sestra jeho hostitelky si k němu sedla a poslouchala, co říká. Ta změna nebyla ani tak v Ježíšovi, jako v sestře Marii. Ta změna byla v tom, že tam něco jinak udělal někdo z těch hostitelů a dal Ježíši prostor k tomu, aby mohl něco říct. Ta změna byla v tom, že Ježíš začal mluvit a někdo ho tam i poslouchal. Ta změna nebyla v Ježíši, ale v přístupu k němu. Ta změna byla v hostitelkách.

Jak se však taková změna stane, jak dojde k tomu, že se někdo zastaví a jen tak si k Ježíši sedne a chvíli poslouchá jeho slovo a jak se stane, že Marii za to Ježíš i pochválí, že zvolila dobře a vybrala si to, oč nepříjde. A jak se stane, že Ježíši je nejen nasloucháno, ale i tak, že si z toho i ta Marie může vzít i to, že jen jednoho je třeba. A to jen jedno spočívá hlavně v tom, že dá v určitou chvíli prostor a čas k tomu, aby se na chvíli zastavila a vybrala si to, co je v podstatě nepomíjivé a co by člověku mělo dát i něco jiného.

A to jiné je hlavně v tom, že se člověk sám otevře i jinému přístupu, jinému pohledu na věc, ale i tomu, co je v životě i tak trochu jinak, totiž že se jeho smyslem může stát i něco jiného než dosud, jak říkal Jan Amos Komenský, jen jedno nezbytné, totiž věnovat se jen jednomu, Pánu Ježíši Kristu. Vybrat si nejlepší úděl, o který nepříjeme, umění oddělovat cenné od tak trochu bezcenného či potřebné od tak trochu nepotřebného. Člověk musí umět od nepotřebného odlišit to, co jediné potřebuje v životě, ve smrti i po smrti.

A „Spokojí se podle nauky Kristovy s jediným Bohem, s jediným prostředníkem mezi sebou a Bohem, Kristem, a s jediným učitelem, potěšitelem, posilovatelem Duchem svatým; a s jediným světlem víry a s jedinou kotvou naděje, modlitbou a stálou touhou po Bohu; a s jediným dobrým dílem, které mu bylo uloženo, s láskou k bližnímu a hledáním, jak by kde mohl komu pomoci; poslední z těchto věcí je pak trpělivost v protivenstvích nebo, aby člověk úplně unikl utrpení, naprosté podřízení své vůli vůli Boží. (Unum necessarium IV, 9)

A k tomu „Je třeba mladé brzy poučovat i o jejich smrtelnosti, aby viděli, že musejí začínat život tak, jak začínáme jednotlivé dny, totiž jako krátký časový úsek, který brzy pomine. To přinese užitek v podobě toho, že nebudou přehnaně důvěřovat tomuto pomíjivému životu a spíše se budou připravovat na život věčný. Někdo ovšem říká: Cožpak se budou dřív učit umírání než žítí? Na to odpovídám, že je to nezbytně nutné, pokud chceme, aby byli lidé uchráněni největších nebezpečí. ... Neexistuje dokonalejší způsob, jak začít život, než uvažování o smrti a předsevzetí, že svůj život tak dobře prožijeme v bázni Boží, aby smrt, která po něm přijde, nemohla být zlá.“ (Unum necessarium V, 23)